

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/128/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4212201052
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 02. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dagmar Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2014:4212201052.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci žalobcu: Ing. W. G., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y., D. XXXX/XX, zastúpeného JUDr. Romanom Blažekom, advokátom so sídlom Komárno, Pohraničná 4, IČO: 36 721 123, proti žalovanému: Mesto Komárno, Komárno, Námestie gen. Klapku 1, IČO: 00 306 525, zastúpenému AKAK s.r.o., so sídlom Bratislava, Slowackého 56, IČO: 47 236 230, v mene ktorej vykonáva advokáciu ako konateľka a advokátka JUDr. Alexandra Kotrecová, PhD., o zaplatenie 11.568,94 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Komárno z 5. decembra 2012 č. k. 8C/55/2012-102, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušuje a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa žalobu žalobcu o zaplatenie 11.568,94 eura s prísl. zamietol. Zároveň žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanému náhradu trov konania vo výške 1.708,12 eura k rukám jeho právneho zástupcu do 30 dní od právoplatnosti rozsudku s odkazom na ust. § 142 ods. 1 OSP. Právne vec odôvodnil s poukazom na ust. § 23 ods. 1, 3 zák. č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku v znení neskorších predpisov, § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako „OZ“), ako aj zisteným skutkovým stavom. Ďalej uviedol, že žalobca je vlastníkom nehnuteľností vedených na LV č. XXX1 a XXXX pre k.ú. Y. ako parc. č. 3502 - záhrada o výmere 2611 m², parc. č. 3503 - záhrada o výmere 1166 m² a parc. č. 3504 - záhrada o výmere 1342 m² na základe Osvedčenia o dedičstve č. k. D/101/1997, Dnot 39/97-15 zo dňa 11.08.1997, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 27.08.1997 po matke neb. Y. G.. Uznesením č. 371/2007 zo dňa 27.09.2007 a Všeobecne - záväzným nariadením Mesta Komárno č. 14/2007 (ďalej aj ako VZN) bola vyhlásená „Záväzná časť Územného plánu zóny Alžbetin ostrov - Komárno. Urbanistický blok 4/3 predstavuje územie záhrad a verejnej zelene bezprostredne pri súčasnom a stanovenom rozvojovom pásme hygienickej ochrany (PHO) I. stupňa zdrojov pitnej vody, ktoré z dôvodu ochrany tohto areálu nebudú odkanalizované, a preto v tomto funkčnom bloku všetky súčasné prevádzkové objekty sú určené na odstránenie. Postup žalovaného bol plne v súlade so zákonom č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku. Žalobca po uplynutí takmer 3 rokov od schválenia územného plánu podal žiadosť o jeho zmenu, dovtedy žiadny záujem neprejavoval. Súd bol povinný zaoberať sa vznesenou námietkou premlčania žalovaným. Keďže VZN č. 14/2007 nadobudlo účinnosť 15.10.2007, žalobcovi uplynula lehota na uplatnenie tohto práva dňom 15.10.2010 a keďže žalobu podal až dňa 23.01.2012, teda oneskorene, musel pri akceptovaní námietky premlčania žalobu zamietnuť.

Žalobca napadol rozsudok súdu prvého stupňa v zákonnej lehote odvolaním, domáhajúc sa jeho zrušenia podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/, h/ a ods. 2 OSP a vrátenia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Mal za to, že prvostupňový súd vec nesprávne právne posúdil, nedostatočne zistil skutkový stav a odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom. Poukázal na to, že súd sa nezaoberal nedostatkami územného plánu ako aj konania žalovaného, na ktoré žalobca poukázal. Poukázal na Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II ÚS 103/02 z 12. júna 2002 z ktorého vyplýva, že prijatím

územného plánu ešte nedochádza k obmedzeniu vlastníckeho práva. K tomu dochádza až pri jeho realizácii a až odvtedy môže teoreticky začať plynúť premlčacia lehota. V danom prípade k realizácii územného plánu došlo až po 06.08.2010, kedy žalobca doručil žalovanému žiadosť o zmenu územného plánu, nakoľko mienil začať stavebné konanie. V závere uviedol, že mu nemožno upierať právo na to, aby sa spoliehal na záväznosť a silu publikovaných stanovísk a judikatúr súdu.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhoval napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdiť a priznať mu náhradu trov právneho zastúpenia. Uviedol, že súd prvého stupňa sa správne vysporiadal so vznesenou námietkou premlčania a potom následne ďalšie dokazovanie nevykonával. V danom prípade je potrebné posudzovať náhradu za obmedzenie vlastníckeho práva nie len z hľadiska Stavebného zákona, ale aj z hľadiska zákona č. 364/2004 Z. z. o vodách a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov.

Krajský súd v Nitre ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 OSP) po zistení, že odvolanie bolo podané účastníkom konania a v zákonom stanovenej lehote (§ 201, § 204 ods. 1 OSP) a zistení, že odvolanie spĺňa náležitosti § 205 a nasl. OSP, preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa a konanie ktoré mu predchádzalo, byť viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 221 ods. 1 písm. f/, h/ a ods. 2 OSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Predmetom konania je zaplatenie náhrady za obmedzenie vlastníckeho práva za rok 2010 vo výške 5% z hodnoty nehnuteľností, čomu zodpovedná žalovaná suma.

Žalobca v dôvodoch svojho odvolania poukázal na procesnú vadu spočívajúcu v tom, že došlo k odňatiu možnosti konať pred súdom tým, že došlo k porušeniu práva žalobcu na riadne odôvodnenie rozhodnutia. Prvostupňový súd nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a následne nedostatočne zistil skutkový stav veci. Preto odvolací súd pred tým, ako pristúpil k samotnému preskúmaniu rozhodnutia prvostupňového súdu z hľadiska jeho vecnej stránky, skúmal, či prvostupňový súd zaťažil svoje rozhodnutie namietanou vadou zo strany žalobcu a ktorú zákonnú povinnosť má odvolací súd skúmať, či napadnuté rozhodnutie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 221 ods. 1 OSP.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f/ OSP súd rozhodnutie zruší, len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa § 221 ods. 1 písm. h/ OSP súd rozhodnutie zruší, len ak súd prvého stupňa nesprávne vec posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav.

Ust. § 157 ods. 2 OSP i právna teória civilného procesu vymedzila požiadavky na kvalitatívnu správnosť odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Súd v každom jednotlivom prípade skúma intenzitu porušenia nedostatkov odôvodnenia rozhodnutia, ktorá zakladá jeho nepreskúmateľnosť (či arbitrárnosť). Ustanovenie § 157 OSP uvádza podstatné obsahové náležitosti rozhodnutia. Ich správnosť a úplnosť je preto podkladom vykonateľnosti a preskúmateľnosti rozhodnutia. Nedostatok odôvodnenia je vadou konania. Odôvodnenie rozhodnutia má kľúčový význam, pretože dáva odpoveď na otázku, prečo súd rozhodol práve tak a nie inak. Medzi jednotlivými zložkami odôvodnenia rozhodnutia musí existovať vzťah založený na logickom usudzovaní a pravidlách logiky. V opačnom prípade nie je zřejmé, že rozhodnutie je výsledkom právom upraveného procesu za dodržania princípov spravodlivosti, ale je výsledkom svojvoľne realizovanej súdnej moci, čo je v rozpore s princípmi spravodlivého súdneho konania (§ 1 a § 2 OSP). Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje účastníkovi konania posúdiť, ako súd ich vec vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa spravoval pri svojom rozhodnutí o veci samej. Odôvodnenie je z hľadiska jeho preskúmateľnosti jednou z podstatných záruk kontroly výkonu súdnej moci. Súd prvého stupňa v súlade z vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami nepostupoval a pre svoje rozhodnutie ani nemal dostatok dôkazov.

Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho konania, ktoré zaviniel súd svojím procesným postupom v rozpore so zákonom, spravidla vždy účastníkovi konania odnímajú možnosť konať pred súdom, pretože mu bránia v realizácii tých procesných práv, ktoré Občiansky súdny poriadok priznáva na účelné uplatnenie

alebo bránenie práva proti druhej strane v spore. Vydanie zmätočného rozhodnutia bez ďalšieho nemá svoje právne opodstatnenie, a preto je vždy nevyhnuté takéto rozhodnutie zrušiť najmä z hľadiska ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizáciu jeho procesných práv, priznaných mu v občianskom súdnom konaní, za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. O naplnenie tohto odvolacieho dôvodu ide vždy aj vtedy, ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, čo má za následok jeho nepresvedčivosť. Riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ako súčasť základného práva na súdnu a inú právnu ochranu vyžaduje, aby sa súd jasným, právne korektným a zrozumiteľným spôsobom vyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre jeho rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné (Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. I. ÚS 236/06). Odôvodnenie má obsahovať dostatok dôvodov a ich uvedenie má byť zrozumiteľné. Súd je povinný formulovať odôvodnenie spôsobom, ktorý zodpovedá základným pravidlám logického, jasného vyjadrovania a musí spĺňať základné gramatické, lexikálne a štylistické hľadiská.

Preskúmaním napadnutého rozhodnutia prvostupňového súdu odvolací súd dospel k záveru, že predmetné rozhodnutie nezodpovedá vyššie uvedeným zákonným predpokladom na obsah a vyhotovenie rozhodnutia. Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca sa podanou žalobou domáhal zaplata sumy 11.568,97 eurs s príslušenstvom ako náhrady za nehnuteľnosti, ktorých je vlastníkom a tieto nemôže riadne užívať (je obmedzovaný vo svojom vlastníckom práve) a to územným plánom mesta, pretože tieto nehnuteľnosti spadajú pod stavebnú uzáveru. Ide o nehnuteľnosti vedené na LV č. XXXX a XXXX pre k.ú. Y. o výmere 5119 m², kde hodnota za 1 m² je 45,20 eura, celkovo hodnota činí sumu 231.378,80 eura. Uplatňoval si náhradu za obmedzenie za rok 2010 vo výške 5% z hodnoty nehnuteľností - teda žalovanú sumu. Súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia sa zaoberal postupom žalovaného v procese územného plánovania, či tento bol v súlade so zákonom. Dôvodil, že žalobca po 3 rokoch od schválenia územného plánu podal žiadosť o jeho zmenu, pričom dovtedy žiadny záujem neprejavoval. Zaoberal sa vznesenou námietkou premlčania uplatňovaného nároku zo strany žalovaného, pričom právo žalobcu mal za premlčané. Zároveň ale úplne zmätočne poukázal na uznesenie Ústavného súdu ČR zo dňa 01.06.2000 (sp. zn. I.ÚS 131/2000), podľa ktorého, aj keď je vlastnícke právo v zásade nepremlčateľné, finančná náhrada za obmedzenie vlastníckeho práva má charakter peňažnej pohľadávky, a teda ide o vzťah záväzkový a nie vecno - právny, a teda ani nemôže požívať ochrany, ktorá je ústavne zaručená vlastníckemu právu.

Odvolací súd má za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa je vo svojom odôvodnení zmätočné a nepreskúmateľné. Súd prvého stupňa sa zaoberal na jednej strane premlčaním práva žalobcu, viažuce sa k zmene územného plánu, pričom zmena územného plánu vôbec nebola predmetom konania.

Podľa § 124 OZ všetci vlastníci majú rovnaké práva a povinnosti a poskytuje sa im rovnaká právna ochrana. Toto právo je zaručené Ústavou SR v článku 20 ods. 1.

Podľa § 128 ods. 1, 2 OZ vlastník je povinný strpieť, aby v stave núdze alebo naliehavom verejnom záujme bola na nevyhnutnú dobu v nevyhnutnej miere a za náhradu použitá jeho vec, ak účel nemožno dosiahnuť inak. Vo verejnom záujme možno vec vyvlastniť alebo vlastnícke právo obmedziť, ak účel nemožno dosiahnuť inak a to len na základe zákona, len na tento účel a za náhradu.

Podľa ust. § 27 ods. 6 Stavebného zákona - Schválená územnoplánovacia dokumentácia je v určenom rozsahu záväzným alebo smerným podkladom na vypracovanie a schvaľovanie ďalšej územnoplánovacej dokumentácie, na územné rozhodovanie a na vypracovanie dokumentácie stavieb. Aj z uvedených dôvodov spracovanie a schvaľovanie územného plánu obce nie je podmienené súhlasom konkrétnych vlastníkov tých nehnuteľností, na ktorých sa majú zámery územného plánu obce realizovať. Nejde totiž o konanie, v ktorom sa rozhoduje o právach a oprávnených záujmoch individuálne určených fyzických osôb a právnických osôb, ako je tomu v jednotlivých druhoch územného konania. Uvedené však nevylučuje, aby v stavenom konaní došlo k zásahom do vlastníckych práv vlastníkov konkrétnych nehnuteľností, a to ich vyvlastnením (§ 108 Stavebného zákona). K takýmto opatreniam priamo a konkrétne postihujúcim vlastnícke práva konkrétnych vlastníkov však dochádza až v etape samotnej realizácie schválenej územnoplánovacej dokumentácie a nie v dôsledku jej samotného prijatia. Hoci vo fáze realizácie schválenej územnoplánovacej dokumentácie obce môže dôjsť k reálnemu obmedzeniu vlastníckeho práva jednotlivých vlastníkov (napr. prostredníctvom vyvlastnenia na účely verejného záujmu), samotná schválená územnoplánovacia dokumentácia na úrovni územného plánu

obce, takýto konkrétny vzťah k vlastníckym právam, a teda aj k ich ústavnej či zákonnej úprave postráda, keďže jej obsah a účel je diametrálne odlišný.

Povinnosťou prvostupňového súdu preto bude v ďalšom konaní rozhodnúť o nároku žalobcu, pričom svoje rozhodnutie zdôvodní v súlade s ust. § 157 ods. 2 OSP. Z tohto ustanovenia vyplýva požiadavka na kvalitatívnu správnosť odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Rozhodnutiu súdu vo veci samej musí teda predchádzať činnosť súdu zameraná na spoľahlivé zistenie skutkového stavu - dokazovanie zodpovedajúce garanciam spravodlivého súdneho procesu, v zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru, najmä garanciam obsiahnutým v princípe rovnosti zbraní a právo na kontradiktórne rozhodnutie. Nedostatky a rozpornosť odôvodnenia rozhodnutia preto zakladajú vadu nepreskúmateľnosti a zmätočnosti rozhodnutia. Vady zakladajúce zmätočnosť súdneho konania, ktoré zavinil súd svojím procesným postupom v rozpore so zákonom, spravidla vždy účastníkovi konania odnímajú možnosť konať pred súdom, pretože mu bránia v realizácii tých procesných práv, ktoré Občiansky súdny poriadok priznáva na účelné uplatnenie alebo bránenie práva proti druhej strane v spore. Vydanie zmätočného rozhodnutia bez ďalšieho nemá svoje právne opodstatnenie, a preto je vždy nevyhnuté takéto rozhodnutie zrušiť najmä z hľadiska ústavou garantovaného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. O naplnenie tohto odvolacieho dôvodu ide vždy aj vtedy, ak je rozhodnutie súdu nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, čo má za následok jeho nepresvedčivosť.

Odvolací súd pre nedostatočné odôvodnenie napadnutého rozsudku, nemohol ho preskúmať, preto ho podľa § 221 ods. 1 písm. f/ a ods. 2 OSP zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Avšak dáva do pozornosti súdu prvého stupňa, že vo veci pre nesprávny právny názor nevykonal potrebné dokazovanie, čo bol ďalší dôvod pre zrušenie rozhodnutia v zmysle § 221 ods. 1 písm. h/ OSP. Úlohou súdu prvého stupňa v ďalšom konaní bude znova rozhodnúť v zmysle vyššie uvedených zákonných ustanovení s dostatočným odôvodnením. V novom rozhodnutí súd prvého stupňa rozhodne aj o náhrade trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.